

*„Do wyższych rzeczy jestem stworzony...”
św. Stanisław Kostka*

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
w Szkole Podstawowej im. św. St. Kostki
w Krauszowie**

WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Krauszowie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania, oparte na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej.

WYCHOWANIE

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

PROFILAKTYKA

Proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Program zawiera dwa rodzaje profilaktyki:

- pierwszorzędową – skierowaną do wszystkich uczniów i ich rodziców;
- drugorzędową – obejmującą uczniów już zdiagnozowanych;

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

REALIZACJA

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu

osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują, jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, również z tymi związanymi z izolacją, wprowadzają normy sprzyjające sposobom radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.);
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120 poz. 526);
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 1379);
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.);
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 luty 2017 r. r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 957);
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487);
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783);
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz.U. z 2017 r. poz. 957);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2013 r. poz. 532);

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym na pods.art.127. ust 19 pkt 2 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r- Prawo Oświatowe(Dz. U. z 2017 r. poz. 59 949);
- Statut SP w Krauszowie;
- Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych- zbiór zaleceń uwzględniających sytuacje epidemiologiczną.

Przy opracowywaniu Programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono również:

- dotychczasowe doświadczenie szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- wyniki i wnioski z przeprowadzonych w szkole ewaluacji;
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

MISJA SZKOŁY

Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju dziecka oraz zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie. Uwzględnianie potrzeb uczniów, rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych

emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo–profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie. Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne.

Absolwent jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości;
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi;
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- człowiekiem, który poznaje, szanuje i kultywuje dorobek swojego regionu;
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego;
- człowiekiem, który rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych np. stosowanie substancji psychotropowych;
- człowiekiem, który zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym sytuacji wywołanej epidemią COVID-19);
- człowiekiem, który rozumie konieczność niesienia pomocy, tym którzy tego potrzebują, zarówno młodszym jak i starszym oraz cierpiącym na różne choroby.

UCZESTNICY:

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami;
- wspierają rozwoju uczniów i usamodzielniania się;
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu);
- podejmują działanie na rzecz szkoły.

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwoju uczniów i usamodzielniania się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku nauki / obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;

- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami, włączają ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi;
- prowadzą zajęcia promujące prawidłowe korzystanie z zasobów Internetu.

Nauczyciele i inni pracownicy pedagogiczni szkoły:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19.

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają regulamin szkoły;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny);

Środowisko lokalne:

Pomaga w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Targu;
- Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Nowym Targu;
- Policja;
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Gminy w Nowym Targu;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Biblioteka Publiczna w Krauszowie;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- Związek Podhalan oddział w Ludźmierzu;
- Parafia WNMP w Ludźmierzu;
- Klub sportowy „Wiatr”;
- Ośrodek Zdrowia w Ludźmierzu;
- Sanepid;
- Straż Pożarna.

Realizowane w szkole programy, podejmowane akcje, przedsięwzięcia o charakterze wychowawczo – profilaktycznym:

1. Realizacja Programu „Bezpieczna szkoła”.
2. Udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej. Program „Ratujemy i uczymy ratować”.
3. Program edukacyjny „Trzymaj formę”.
4. Programy edukacji antynikotynowej „Nie pal przy mnie, proszę”.
5. Udział szkoły w programie: „Owoce i warzywa w szkole”, „Mleko w szkole”, „Śniadanie daje moc”.
6. Realizacja programu „Edukacja regionalna”
7. Realizacja projektu Emocje (w klasach młodszych)
8. Program Bezpieczny Internet
9. Uniwersytet Dzieci w Klasie
10. Gminny program „Umiem pływać”
11. Program narciarstwo biegowe w Gminie Nowy Targ
12. Szkolny Klub Sportowy

Akcje:

- „Sprzątanie Świata”,
 - „Dzień Ziemi”,
 - zbiórka nakrętek,
 - skarbonki Caritas,
 - „Pomóż i Ty”- wolontariat szkolny
 - „Bezpieczny Internet”,
 - Dzień Pierwszej Pomocy,
 - Dzień Kropki,
 - Konkurs plastyczny „Nasz Patron”-w klasach 0-3,
 - Konkurs na wypracowanie/wiersz „Nasz Patron”- klasy 4-8
 - Inne święta nietypowe
9. Realizowanie kalendarza imprez i uroczystości szkolnych zgodnie z harmonogramem (załącznik).

GŁÓWNE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI:

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną i świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia. Ukierunkowanie na zdobycie stabilnego systemu wartości.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na samodzielnej analizie wzorów i norm społecznych oraz doskonalenie umiejętności wypełniania ról społecznych.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zaznajomienie z tradycją regionu, ukazanie wartości w jej pielęgnowaniu. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia. Podejmowanie zachowań prozdrowotnych, ze szczególnym uwzględnieniem zasad dotyczących przeciwdziałaniu rozprzestrzeniania się COVID-19.
5. Kształtowanie właściwej postawy wobec ludzi obciążonych niepełnosprawnością oraz ludzi innego wyznania.
6. Kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu.
7. Opracowanie i stosowanie zasad i zaleceń sanitarnych związanych z epidemią COVID-19.

Klasy I – III

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

Zadania	metody	efekty oddziaływań wychowawczych
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z symbolami narodowymi. 2. Poznawanie przez uczniów najbliższej okolicy, stolicy i innych miast polskich. 3. Poznawanie swojej miejscowości 4. Poznawanie sylwetek słynnych Polaków. 5. Zapoznanie z postacią patrona szkoły. 6. Poznanie zwyczajów związanych z regionem. 	<p>Pogadanki, wycieczki, udział w uroczystościach szkolnych i gminnych o wymowie patriotycznej, regionalnej, filmy, audycje telewizyjne, programy multimedialne, konkurs wewnątrzszkolny i pozaszkolny.</p> <p>Konkurs plastyczny- „Nasz Patron”, udział w Mszy Świętej z okazji dnia Patrona</p>	<p>Uczeń kształtuje w sobie poczucie tożsamości narodowej, przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie do podejmowania zadań i odpowiedzialności za ich realizację (samorząd klasowy, pełnienie dyżurów). 2. Wspólne organizowanie imprez klasowych, niektórych zajęć, dekoracji klasy itp. 3. Samopomoc koleżeńska, opieka nad salą. 4. Wdrażanie do zdrowego stylu życia. 5. Kształtowanie postaw ograniczonego zaufania do osób nieznanymi. 	<p>Wybory samorządu klasowego, przydział czynności, współuczestniczenie uczniów w przygotowywaniu imprez klasowych, pomoc słabszym, niepełnosprawnym, chorym.</p> <p>Pogadanki z zaproszoną do szkoły pielęgniarką (lekarzem), realizacja programów zdrowotnych, spotkanie z policjantem dotyczące bezpieczeństwa.</p>	<p>Dziecko ma poczucie przynależności do klasy, współdziała w grupie, uczy się postaw społecznych, wychowuje się do demokracji i samorządności. Uczniowie znają i przestrzegają zasad higieny osobistej, wiedzą, jakie są zagrożenia dla ich zdrowia. Zwracają się o pomoc do dorosłych w sytuacjach trudnych.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Omówienie z uczniami praw i obowiązków dziecka w rodzinie. 2. Wzmacnianie więzi emocjonalnej z rodziną. 3. Przekazywanie systemów wartości związanych z rodziną i regionem. 4. Szczególna opieka nad 	<p>Pogadanki, zorganizowanie Dnia Dziecka, Matki, Ojca, Babci, Dziadka, dofinansowanie obiadów, pomoc dzieciom z rodzin ubogich, patologicznych.</p> <p>Współpraca z instytucjami wspomagającymi.</p>	<p>Uczeń rozumie rolę i znaczenie rodziny w życiu człowieka.</p> <p>Uczeń zna numery telefonów instytucji, wie, gdzie należy szukać pomocy w sytuacjach, gdy zagrożone jest jego zdrowie, życie oraz jego bliskich, znajomych.</p>

<p>dziećmi z rodzin patologicznych i zagrożonych patologią.</p> <p>5. Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia, dziecka, człowieka. Przekazanie informacji o tym, gdzie należy szukać pomocy np. w sytuacjach naruszania nietykalności, przemocy itp.</p> <p>6. Wdrażanie do współpracy, jako formy zapobiegania zachowaniom agresywnym.</p>		<p>Rozpoznaje sytuacje zwiastujące zagrożenie.</p>
--	--	--

Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, wrażliwości na potrzeby innych, uczciwości, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i rówieśniczej.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<p>1. Dokładne rozpoznanie środowiska rodzinnego pod kątem mogących się pojawić w przyszłości problemów natury społeczno - emocjonalnej (choroby, sytuacja materialna, patologie, przemoc w rodzinie, i inne).</p> <p>2. Wdrażanie uczniów do właściwych reakcji w przypadku wystąpienia problemów natury społeczno – moralnej.</p> <p>3. Integrowanie społeczności klasowej.</p>	<p>Zabawy socjoterapeutyczne, psychodramy, rozmowy, pogadanki, filmy (uczenie tolerancji i akceptacji, umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych). Andrzejki, wigilia klasowa, wycieczki, zabawy klasowe.</p>	<p>Uczeń poznaje i stosuje elementarne normy współżycia społecznego w grupie rówieśniczej.</p>
<p>1. Organizowanie pomocy koleżeńskiej.</p> <p>2. Wdrażanie do konkretnych działań, np. założenie w klasie „Kroniki dobrych uczynków”</p> <p>3. Wdrażanie do poszanowania odmienności innych w sferze wiary, poglądów, upodobań i zainteresowań, wyglądu zewnętrznego, sytuacji materialnej itd.</p>	<p>Pogadanki, psychodramy, dyskusje. Uczenie reagowania na zjawiska przemocy.</p>	<p>Dziecko uczy się wrażliwości na potrzeby innych, przyswaja sobie podstawowe zasady tolerancji. Potrafi zachować się w sytuacjach konfliktowych.</p>

<p>1. Rozliczanie uczniów z powierzonych im zadań pod kątem uczciwości, eliminowanie np. ściągania, wyręczania się innymi, wykorzystywania innych.</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania się, „mówienia nie”, gdy ktoś namawia do zapalenia papierosa, zażycia narkotyku, spożycia alkoholu, wspólnego pobicia kolegi.</p>	<p>Rozmowy, psychodramy, filmy, spotkania z policjantem, kontakty z rodzicami, spektakle profilaktyczne</p>	<p>Dziecko uczy się uczciwości, odpowiedzialności, asertywności, dokonywania słuszych wyborów.</p>
--	---	--

Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<p>1. Zapoznanie z prawami i obowiązkami zawartymi w Statucie Szkoły.</p> <p>2. Wyjazdy na spektakle do MOK-u w Nowym Targu, zajęcia edukacyjne w Bibliotece Publicznej.</p> <p>3. Oglądanie spektakli teatralnych i przygotowanych przez uczniów.</p> <p>4. Zwiedzanie zabytków, wystaw muzealnych i artystycznych w najbliższej okolicy.</p> <p>5. Edukacja czytelnicza i medialna.</p> <p>6. Powierzanie uczniom zadań zespołowych wynikających z bieżących potrzeb procesu dydaktycznego.</p> <p>7. Diagnozowanie trudności uczniów w nauce z uwzględnieniem skutków nauki zdalnej.</p>	<p>Pogadanki, wycieczki, pasowanie na czytelnika aktywizujące metody pracy, zajęcia prowadzone przez nauczycielki biblioteki, konkursy, spotkania edukacyjno- okolicznościowe w Bibliotece Publicznej, udział w konkursach wiedzy, w konkursach czytelniczych.</p>	<p>Uczeń zna swoje prawa i obowiązki.</p> <p>Czuje się członkiem zespołu klasowego, aktywnym i odpowiedzialnym za pracę i atmosferę w nim panującą.</p> <p>Dziecko poznaje dorobek swojego regionu.</p>
<p>1. Stosowanie w procesie dydaktycznym takich form, jak</p>	<p>Konkursy piosenki, plastyczne, biblioteczne, inscenizacje,</p>	<p>Dziecko podejmuje próby twórczego uczestnictwa</p>

<p>inscenizacje, psychodramy, recytacje, śpiew itd.</p> <p>2. Przygotowanie przedstawień z okazji uroczystości klasowych, świąt (np. Dzień Matki).</p> <p>3. Promowanie książki, muzyki, kontaktu ze sztuką jako formy spędzania czasu wolnego i zdobywania wiedzy o świecie i sobie samym.</p>	<p>wystawki książek.</p> <p>Spotkania z autorami podręczników i książek dla dzieci i młodzieży, spotkania z artystami regionalnymi.</p>	<p>w kulturze, poznaje rolę i znaczenie kultury i sztuki w życiu człowieka.</p>
<p>1. Zapoznanie uczniów ze środowiskiem lokalnym, instytucjami publicznymi, rodzajami i sposobami spraw załatwianych w tych instytucjach.</p> <p>2. Zapoznanie uczniów z przeznaczeniem i obsługą nowoczesnych urządzeń technicznych i informatycznych.</p> <p>3. Dostrzeganie różnic między rzeczywistością a przekazem medialnym.</p> <p>4. Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów.</p> <p>5. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i umożliwianie optymalnego rozwoju uczniom zdolnym.</p>	<p>Wycieczki, wywiady, spotkania z ludźmi znanymi w środowisku, zajęcia z uczniem zdolnym: przygotowanie do konkursów szkolnych, międzyszkolnych: mini – kangur, ortograficzny, rozwijanie zainteresowań, organizowanie zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, logopedycznych, spotkania z pedagogiem.</p>	<p>Uczeń poznaje otaczający go świat fizyczny i społeczny, odnajduje w nim swoje miejsce. Rozpoznaje swoje uzdolnienia, stosuje wiedzę i umiejętności w życiu codziennym, uczestniczy w konkursach wiedzy. Uczy się krytycznie i racjonalnie korzystać z oferty medialnej.</p>

Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego i bezpiecznego stylu życia.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<p>1. Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami higieny i skutkami nieprzestrzegania jej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na przestrzeganie zasad związanych z COVID-19.</p>	<p>Pogadanki, rozmowy, spotkania z pielęgniarką, fluoryzacja, konkursy związane ze zdrowiem, higieną, organizacja dnia Pierwszej Pomocy.</p>	<p>Uczeń rozumie potrzebę dbałości o higienę osobistą. Stosuje się do zasad panujących w szkole i poza nią związanych z sytuacją epidemiologiczną COVID-19.</p>

<p>2. Realizacja profilaktyki zdrowego uzębienia.</p> <p>3. Wdrażanie uczniów do utrzymywania w czystości miejsca pracy.</p> <p>4. Udział uczniów w konkursach o tematyce zdrowotnej.</p> <p>5. Zapoznanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy.</p>		
<p>1. Wdrażanie uczniów do przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego zachowania się w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, w drodze do szkoły i ze szkoły.</p> <p>2. Uczenie prawidłowych zachowań w razie np. pożaru, wypadku, kradzieży.</p> <p>3. Wdrażanie uczniów do umiejętnego organizowania warsztatu pracy i zachowania higieny psychicznej.</p> <p>4. Zapoznanie dzieci z właściwym zachowaniem na wypadek alarmu.</p>	<p>Pogadanki, spotkania z policjantem, filmy, pokaz, konkursy plastyczne, układanie harmonogramu dnia (sen, nauka, wypoczynek), próbnny alarm. Przygotowanie kodeksu klasowego</p>	<p>Uczeń zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, stara się je przestrzegać.</p> <p>Uczeń wie jak zachować się w sytuacjach zagrożenia, zna telefony alarmowe.</p>
<p>1. Zapoznanie z optymalnym rozkładem posiłków w ciągu doby.</p> <p>2. Przedstawienie pozytywnego albo szkodliwego wpływu niektórych pokarmów na zdrowie człowieka.</p> <p>3. Ukazywanie szkodliwości tzw. używek dla rozwoju psychofizycznego człowieka.</p> <p>4. Kształcenie umiejętności krytycznego wyboru informacji medialnych, zagrożeń ze strony mediów, skutków uzależnień od telewizji, Internetu, gier komputerowych.</p>	<p>Spotkania z pielęgniarką, filmy, realizacja programu profilaktyki uzależnień, organizowanie Dnia Bezpiecznego Internetu.</p>	<p>Uczeń poznaje zasady zdrowego odżywiania się i ich wpływ na zdrowie i kondycję fizyczną. Stara się poprawnie wartościować i wybierać programy oraz kontrolować czas korzystania z nich.</p>
<p>1. Nauka zabaw ruchowych, gier, zabaw terenowych i częste ich stosowanie.</p> <p>2. Objęcie fachową opieką uczniów z wadami postaw.</p>	<p>Wycieczki piesze, turnieje sportowe, festyn z okazji Dnia Dziecka, organizowanie w czasie lekcji ćwiczeń korekcyjnych.</p>	<p>Uczeń docenia znaczenie aktywności ruchowej.</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności obserwowania przyrody. 2. Uświadamianie odpowiedzialności za czystość środowiska. 3. Dbanie o stan środowiska w najbliższej okolicy. 4. Rozwijanie zainteresowań edukacją proekologiczną. 	<p>Wycieczki po okolicy, do lasu, spotkania z leśniczym, dokarmianie ptaków i zwierząt, udział w akcjach: „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”, selektywna zbiórka surowców wtórnych.</p> <p>Konkursy ekologiczne.</p>	<p>Uczeń poznaje współ- zależność między człowiekiem, a środowiskiem naturalnym.</p>
--	--	--

Klasy IV – VIII

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie postaw patriotycznych, szacunku dla historii i tradycji, symbolów narodowych. 2. Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami obywateli zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. 3. Zapoznanie z historią i tradycjami symboli narodowych 4. Zapoznanie z sylwetkami sławnych Polaków. 5. Zapoznanie z postacią patrona szkoły. 	<p>Uroczystości szkolne, środowiskowe (Święto Niepodległości, 3 Maja), konkursy, wystawki gazetki, wycieczki do miejsc Pamięci Narodowej, „Żywe” lekcje historii.</p> <p>Konkurs na najlepsze wypracowanie/ wiersz „Nasz Patron”, udział w Mszy Świętej z okazji dnia Patrona</p>	<p>Uczeń posiada poczucie tożsamości narodowej, wie, jak stać się dobrym obywatelem swego kraju i chce nim zostać.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Stwarzanie uczniom możliwości współdecydowania o klasie i szkole. 2. Pogłębienie znajomości i rozumienia zasad zawartych w Deklaracji Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka 3. Zapoznanie uczniów z zasadami funkcjonowania 	<p>Praca w samorządzie klasowym i szkolnym, terenem szkolnym, organizowanie imprez klasowych i szkolnych.</p> <p>Praca w grupach, dyskusja, debata, organizowanie wyborów do samorządu, kampanii na przewodniczącego szkoły.</p>	<p>Uczeń przyswaja postawy społeczne, uczy się demokracji i samorządności.</p>

<p>demokratycznego państwa.</p> <p>4. Uczenie zasad demokracji poprzez stosowanie metod aktywnego nauczania.</p> <p>5. Wykorzystywanie wyborów samorządowych i parlamentarnych do zapoznawania się z zasadami demokracji i uczenia się kultury politycznej.</p>		
---	--	--

Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<p>1. Realizacja treści etyczno – moralnych zawartych w programach nauczania.</p> <p>2. Tworzenie reguł współżycia klasowego</p> <p>3. Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu.</p> <p>4. Zapoznanie uczniów z odpowiedzialnością karną za konkretne wykroczenia popełniane przez nieletnich</p> <p>5. Wpajanie szacunku dla cudzej i prywatnej własności, eliminowaniem kradzieży i niszczenie mienia.</p> <p>6. Stała kontrola wypełniania obowiązku szkolnego pod kątem frekwencji.</p> <p>7. Proponowanie wzorców osobowych zaczerpniętych z historii, literatury, świata współczesnego.</p>	<p>Uroczystości szkolne, realizacja treści zawartych w programach nauczania, katechezy, spotkania z pedagogiem, policjantem, ankiety, dyskusje, debaty, wywiady, psychodramy.</p>	<p>Uczeń staje się wrażliwy na potrzeby innych, zna podstawowe zasady tolerancji. Postępuje zgodnie z zasadami Dekalogu.</p>
<p>1. Poszerzenie wiedzy nt. praw dziecka zawartych w Konwencji Praw Dziecka i jej przestrzegania w Polsce i innych krajach.</p> <p>2. Realizacja programu Wychowania prorodzinnego i Wychowania do życia w rodzinie.</p>	<p>Pogadanki, dyskusje, organizowanie spotkań z udziałem członków rodziny.</p>	<p>Uczeń pogłębia swoją wiedzę nt. rodziny i zasad jej funkcjonowania. Rozumie znaczenie praw naturalnych i ustanowionych przez człowieka.</p>

<p>3. Kontynuowanie przekazywania systemów wartości związanych z rodziną.</p> <p>4. Szczególna opieka nad dziećmi z rodzin patologicznych i zagrożonych patologią.</p>		
<p>1. Eliminowanie agresywnych zachowań i prób siłowych rozwiązywania konfliktów.</p> <p>2. Uczenie się właściwych sposobów rozwiązywania konfliktów.</p> <p>3. Propagowanie życzliwości i otwartości w stosunkach międzyludzkich, kultury osobistej, zasad savoir vivre'u.</p> <p>4. Promowanie odwagi cywilnej i reakcji w przypadku bycia świadkiem przemocy, wandalizmu, obrażania innego człowieka – uczenie „mądrej reakcji”.</p>	<p>Dyskusje, psychodramy, spotkania z policjantem, pedagogiem, spektakle profilaktyczne, wybór Damy i Dżentelmena roku, nagradzanie wzorowych postaw - wręczenie dyplomu uznania, upominanie źle zachowujących się uczniów, Szkolenie/warsztaty-kryzysy psychiczne</p>	<p>Uczeń zna podstawowe zasady obowiązujące w stosunkach międzyludzkich, stosuje w praktyce obowiązujące procedury zachowania się w sytuacjach problemowych.</p>

Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<p>1. Diagnozowanie trudności uczniów w nauce z uwzględnieniem skutków nauki zdalnej.</p> <p>2. Przeprowadzenie ankiet pomagających poznać zainteresowania ucznia.</p> <p>3. Przydzielanie zadań o zróżnicowanym stopniu trudności i sposobie realizacji w zależności od uzdolnień, możliwości, rozwoju i postępów ucznia.</p> <p>4. Zapoznanie uczniów</p>	<p>Ankiety, współpraca z rodzicami, Poradnię Psychologiczną – Pedagogiczną, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, koła zainteresowań, nauczanie indywidualne, przygotowanie uczniów do konkursów. Przeprowadzenie próbnych testów.</p>	<p>Uczeń poznaje swoje możliwości i predyspozycje. Potrafi świadomie korzystać ze środków komunikacji masowej, zna i wykorzystuje w praktyce podstawowe zasady posługiwania się komputerem i technologią informacyjną.</p>

<p>z różnymi technikami zdobywania wiedzy.</p> <p>5. Przygotowanie do życia w społeczeństwie informatycznym i informacyjnym.</p> <p>6. Praca z uczniem zdolnym i mającym problemy w nauce.</p> <p>7. Organizowanie zajęć dodatkowych,</p> <p>8. Przygotowanie uczniów do egzaminu po VIII klasie.</p>		
<p>1. Zapoznanie uczniów ze sposobami zdobywania informacji – świadome korzystanie z Internetu..</p> <p>2. Zorganizowanie w klasach giełdy „Mam talent”.</p> <p>3. Zespołowe przygotowanie i prezentowanie wiedzy zdobytej na dany temat.</p> <p>4. Udział w konkursach przedmiotowych i innych, związanych z zainteresowaniami uczniów.</p> <p>5. Przygotowanie zespołu uczniów do obchodów uroczystości zgodnie z kalendarzem imprez.</p> <p>6. Udział uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.</p>	<p>Udostępnianie czasopism, książek, filmy, Internet.</p> <p>Prezentacja uzdolnień, udział w konkursach przedmiotowych, ekologicznych, warszawowych, wiedzy o Unii Europejskiej, apele. Umieszczanie nazwisk zwycięzców, laureatów w Złotej Księdze i na specjalnej tablicy.</p>	<p>Uczeń poznaje sposoby samodzielnego zdobywania wiedzy, rozwijania uzdolnień i zainteresowań.</p> <p>Potrafi sprostać stawianym przed nim wymaganiom związanym z dalszą edukacją.</p>

Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego i bezpiecznego stylu życia.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<p>1. Uwrażliwienie na szczególną dbałość o higienę ciała i odzieży w okresie dojrzewania.</p> <p>2. Propagowanie zasad racjonalnego odżywiania się, dbania o rozwój fizyczny.</p>	<p>Pogadanki, filmy, spotkania z pielęgniarką, konkurs wiedzy o uzależnieniach, spektakle profilaktyczne, warsztaty dla uczniów nt. udzielania pierwszej pomocy, pogadanki</p>	<p>Uczeń dba o higienę osobistą, rozwój fizyczny, psychiczny zna zasady zdrowego odżywiania.</p>

<p>3. Realizacja programu profilaktyki zagrożeń, uzależnień.</p> <p>4. Ukazywanie szkodliwości hałasu i dłuższego w nim przebywania.</p> <p>5. Przekazywanie podstawowej wiedzy nt. udzielania pierwszej pomocy.</p> <p>6. Zapoznanie uczniów z instrukcjami obowiązującymi w razie ogłoszenia alarmu, również tzw. próbne alarmy.</p> <p>7. Promowanie racjonalnego rozkładu dnia: sen, czas poświęcony na naukę i wypoczynek.</p>	<p>z pedagogiem: anoreksja i bulimia.</p> <p>Przygotowanie gazetki ściennej promującej zdrowy styl życia.</p>	
<p>1. Ukazywanie znaczenia czynnego wypoczynku na świeżym powietrzu w dobie rozwoju techniki, komputeryzacji i innych. zagrożeń cywilizacyjnych.</p> <p>2. Zapoznanie uczniów ze skutkami ingerencji człowieka w świat przyrody, aktualnym stanem środowiska naturalnego.</p> <p>3. Zapoznanie z instytucjami działającymi na rzecz ochrony środowiska.</p> <p>4. Dbanie o czystość wyznaczonego rejonu szkoły i jej najbliższego otoczenia.</p> <p>5. Uczenie właściwego zachowania w kontaktach z przyrodą, eliminowanie zjawiska znęcania się nad zwierzętami.</p>	<p>Wycieczki klasowe, rowerowe, rajdy, biwaki, zabawy terenowe, pogadanki, dyskusje, SKS, treningi, festyny, selektywna zbiórka surowców wtórnych, „Dzień Ziemi”, Sprzątanie świata, konkursy, wystawki, inscenizacje.</p>	<p>Uczeń docenia znaczenie sportu, rekreacji i wypoczynku na świeżym powietrzu, działa na rzecz ochrony swojego najbliższego środowiska, propaguje idee ochroniarskie w najbliższym środowisku.</p>
<p>1. Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających.</p> <p>2. Profilaktyka uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem papierosów, e-papierosów, alkoholu, narkotyków i dopalaczy.</p>	<p>Spotkanie z policjantem, dyskusje na godzinach wychowawczych dotyczące szkodliwości i zagrożeń wynikających z palenia papierosów, e-papierosów, picia alkoholu (mity i fakty), zażywania narkotyków i dopalaczy.</p>	<p>Uczeń rozumie konsekwencje płynące z przyjmowania z tego typu środków.</p>

	<p>Przeprowadzenie zajęć i badań ankietowych diagnozujących występowanie problemu wśród uczniów.</p> <p>Tworzenie tematycznych gazetek ściennych. Uczenie umiejętności radzenia z naciskami płynącymi ze strony grupy rówieśniczej i reklamy.</p>	
--	---	--

Kształtowanie właściwej postawy wobec ludzi obciążonych niepełnosprawnością oraz ludzi innego wyznania.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<p>1. Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.</p>	<p>Przeprowadzenie zajęć i godzin wychowawczych na temat tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, szacunku i akceptacji wobec innych kultur, poglądów, przekonań itp.</p> <p>Włączenie uczniów niepełnosprawnych w działania szkoły dostosowane do ich możliwości. Zapobieganie dyskryminacji poprzez pogadanki na lekcjach wychowawczych.</p>	<p>Uczeń staje się wrażliwy na potrzeby innych wie, że tolerancja polega na szacunku wobec drugiego człowieka.</p>

Kształtowanie postawy bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<p>1. Zapewnienie konsultacji online w momencie zdalnego nauczania.</p> <p>2. Utrwalenie bezpiecznych zachowań, które chronią lub zmniejszają ryzyko związane z zagrożeniami w sieci.</p> <p>3. Profilaktyka zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.</p> <p>4. Doskonalenie umiejętności</p>	<p>Dostosowanie narzędzi, metod i form pracy stosowanych w zdalnym nauczaniu (zgodnie z potrzebami), lekcje wychowawcze i pogadanki.</p> <p>Przekazanie uczniom wiedzy ze szkolenia pt. „Cyberprzemoc”.</p> <p>Uświadamianie uczniów podczas lekcji wychowawczych, o zagrożeniach i skutkach wynikających z nieprawidłowego korzystania</p>	<p>Uczeń posiada wiedzę na temat zagrożeń, na które może się natknąć w sieci</p> <p>Potrafi mądrze i odpowiedzialnie korzystać z zasobów Internetu.</p>

<p>rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera, Internetu, telewizji, telefonu.</p>	<p>z technologii informacyjnych. Przeprowadzenie zajęć na temat bezpieczeństwa w sieci. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci. Prawa autorskie (plagiat). Przeprowadzenie lekcji profilaktycznych i warsztatów na temat zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych. Organizowanie spotkań dla rodziców. Uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.</p>	
---	---	--

Priorytetem wychowawczym SP w Krauszwie jest kształtowanie u uczniów tożsamości regionalnej i poczucia przynależności do mikro i makroregionu. Absolwent szkoły będzie znał tradycje regionu i aktywnie uczestniczył w życiu wspólnoty lokalnej, w zachowaniu i pomnażaniu dziedzictwa kulturowego. Będzie podejmował działania na rzecz ochrony regionalnego dziedzictwa kulturowego, uczestniczył w lokalnych inicjatywach kulturalnych.

ZAGADNIENIE	TEMATYKA ZAJĘĆ		
	FORMY REALIZACJI		
	<i>kl. I – III</i>	<i>kl. IV - VI</i>	<i>kl. VI - VIII</i>
MOJA RODZINA I SĄSIEDZI	1. Rodzina jedno- i wielopokoleniowa (pojęcia np.: <i>ciocia, wujek, wujenka, stryj, stryjenka</i>)		
	Drzewo genealogiczne (dziadkowie, rodzice, dzieci) Portret wybranej osoby – cechy pozytywne i negatywne.	Drzewo genealogiczne (pradziadkowie, dziadkowie, ...). Wybór i opis najciekawszej postaci.	Konkurs na odtworzenie jak najodleglejszej genealogii rodziny. Uzupełnianie drzewa na podstawie opisu rodu.
	<u>Uwagi:</u> Różnorodność form plastycznych przy wykonywaniu drzewa.		
	2. Nazwiska i przydomki – etymologia		
	Nazwiska i przydomki rodu ojca i matki (skąd się wzięły).	Nazwiska i przydomki sąsiadów – pochodzenie. Prezentacja frag. książki Jana Gutta – Mostowego „ <i>Gwara o gwarze</i> ”.	Nazwiska i przydomki mieszkańców mojej miejscowości – próba statystyki.
	3. Moja rodzina i jej miejsce w historii i kulturze regionu		
	<ol style="list-style-type: none"> Zaprezentowanie przez uczniów rodzinnych pamiątek, opowiedzenie ich historii. Szkic wybranych pamiątek – gazetka lub wystawa. Spotkanie z dziadkiem, babcią (pokoleniem dziadków). 		

MOJA MIEJSCOWOŚĆ I OKOLICE	4. Historia powstania miejscowości – geneza nazwy, nazewnictwo osiedli, pól, lasów, wód i gór		
	Zebranie informacji na temat powstania miejscowości.	Zebranie starych fotografii przedstawiających domy, gospodarstwa, ludzi. Stare dokumenty kupna, sprzedaży ziemi. Porównanie starych nazw z obecnymi.	Oglądanie planów wsi. Wykonanie wspólnego planu – naniesienie miejscowych nazw. Etymologia poszczególnych nazw. Konfrontacja ze źródłami historycznymi. Geneza nazwy. Zbiorowe zredagowanie notatki.
	Wspólne opracowanie gazetki szkolnej na temat miejscowości. Klasy I-III wykonują np. ilustracje.		
	5. Położenie geograficzne miejscowości, regionu – granice, sąsiedzi		
Wycieczka po najbliższej okolicy: Krauszów – Ludźmierz- Trute – Morawczyzna – Dział – Długopole – Krauszów.	Wycieczka na Turbacz.	Wycieczka na Babią Górę. Wykonanie gazetki – mapy Podhale, Spisz, Orawa.	
6. Ciekawostki przyrodnicze wsi i okolic			
Wyprawa na torfowiska w Krauszowie: flora i fauna.	Skałka Rogoźnicka – wycieczka rowerowa.	Wapiennik – Zaskale. Pola „Na Cyrwone” – Szaflary.	
7. Podział administracyjny regionu – władze lokalne			
Zwiedzanie ratusza, Urzędu Gminy, Starostwa w Nowym Targu. (pojęcia: wieś – sołtys – miasto – burmistrz – gmina – wójt)	Gmina Nowy Targ (wsie). Prezentacja folderów z wybranymi wioskami (ciekawostki). Gmina – wójt Starostwo – starosta Województwo – wojewoda	Wywiad z wójtem / sołtysem.	
8. Stare szlaki handlowe			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Orawa – Hawierka – Nowy Targ. 2. Droga Królewska: klasztor w Szczyrzycu – Stare Wierchy – dolina Lepietnicy – Ludźmierz. 3. Szlak gotycki: Ludźmierz – Nowy Targ – Dębno – Łopuszna – Niedzica – Kacwin – Trybsz. 			

ŚLADAMI PRZODKÓW – LEGENDY I MITY	<u>Uwagi:</u> Dany szlak można realizować jako całość lub fragment.		
	Historia nowotarskich jarmarków (stare obrazy i zdjęcia).	„Polak Węgier dwa bratanki” – któredy na Węgry. Zaznaczenie szlaku na dużej mapie.	Wycieczka – fragment szlaku gotyckiego. Wykonanie szkicu szlaku z wykorzystaniem widokówek.
	9. Dzieje wioski regionu w podaniach i legendach		
	Poznanie legendy cudownej figurki Matki Bożej Ludźmierskiej i historii wsi Ludźmierz.	O zbójnikach – prawda i fikcja (kościół św. Anny w Nowym Targu). Wywiad z Janosikiem.	Poznajemy postać Kazimierza Przerwy – Tetmajera i Władysława Orkana. Opracowanie wybranych tekstów np. <i>„O śpiących rycerzach w Tatrach”</i> lub inne.
	10. Poznajemy historię przydrożnych kapliczek		
	Zebranie informacji o kapliczce – dzwonnicy w Krauszowie.	Kapliczki na obrzeżach Krauszowa – ich twórcy (Aleksander Majewski – mieszkaniec Krauszowa) – wycieczka.	Opis historii wybranej kapliczki z Krauszowa, Ludźmierza bądź okolic wraz z fotografią.
	11. Zabytki Nowego Targu – wycieczka		
	Kościół św. Anny, Kościół św. Katarzyny, pomnik Wł. Orkana, A. Mickiewicza, cmentarz – groby żołnierzy z lat 1863, 1914, 1918, tablica pamiątkowa ku czci generała A. Galicy.		
	12. Życie na średniowiecznym zamku – wycieczka		
	Czorsztyn – Niedzica – Szaflary.		
	Opis zamku w Niedzicy.	Moje wrażenia z wycieczki do Niedzicy – list do kolegi.	Opowiadanie odtwórcze na podstawie legendy <i>„Biała dama”</i> .
	13. Z biegiem Dunajca – wycieczka		
	Witów (wieś pasterska) – Chochotów (izba regionalna, Muzeum Powstania Chochotowskiego) – Czarny Dunajec: kościół barokowy z XVIII w., pomnik Królowej Jadwigi – pamiątka 500 rocznicy bitwy pod Grunwaldem.		

	Obrazy z przeszłości – szkic ołówkiem, węglem, kredkami.	Opis rzeźby Królowej Jadwigi.	Sprawozdanie z wycieczki „Z biegiem Dunajca”.
	14. Ślady Żydów na Podhalu		
	Wycieczka do Nowego Targu – cmentarz, synagoga (obecne kino „Tatry”).	Wycieczka do Czarnego Dunajca (synagoga, cmentarz)	Wykonanie prezentacji multimedialnej.
ROZWÓJ GOSPODARCTWA REGIONU	15. Ginące zawody		
	Wyjście do bacówki – wyrób oscypków.	W zakładzie kuśnierskim, tkackim lub szewskim.	W kuźni – skansen Wygiełzów.
	Zwiedzanie wystawy w Muzeum Podhalańskim w Nowym Targu pt. „Dawne rzemiosło”.		
	16. Kierunki rozwoju regionu (słabe i mocne strony)		
	Zwiedzanie nowoczesnego gospodarstwa rolnego w Ludźmierzu	Rozwój agroturystyki – wyjazd do Pyzówki do gospodarstwa agroturystycznego	„Białe i czarne” – opracowanie listy mocnych i słabych stron regionu. (m.in. uwzględnienie turystyki, piękna krajobrazu, czystego powietrza, bezrobocia, emigracji do USA, itp.)
	Organizowanie szkolnych konkursów wiedzy o wsi, parafii, regionie.		
MÓJ JĘZYK MOJA GWARA	17. „Pogadać z babką i dziadkiem” – zapomniane słowa		
	Zbieranie miejscowych przysłów i porzekadeł związanych z kalendarzem liturgicznym, przyrodniczym, a także obyczajowością.	Tworzenie słowniczków gwarowych.	Zbieranie i zapis nieznanych bądź zapomnianych legend, podań związanych z regionem.
	1. Szkolny zbiór legend ze słowniczkiem. Klasy I-III wykonują ilustracje.		

	18. Związki literatury z Podhalem		
	Zapoznanie z wybranym tekstem K. P. Tetmajera (np. „O śpiących rycerzach w Tatrach”, „O Zwyrtałe Muzykancie”, wiersz „Pożegnanie”).	Zapoznanie z twórczością współczesnych pisarzy W. Czubernatową, W. Szado – Kudasikową. Próba tworzenia własnych tekstów gwarowych np. o Matce Bożej, o mamie, babce, Krauszowie, pięknie górskiej przyrody.	
	Spotkanie z pisarzem regionu.		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w Świącie Gwary w Łopusznej. 2. Konkurs Gwary im. A. Skupnia – Florka w Białym Dunajcu. 3. Konkurs literacki im. Augustyna Suskiego w Szaflarach. 4. Wojewódzki Przegląd Teatrów Amatorskich w Czarnym Dunajcu. 		
	19. Strój przodków – mój strój		
Części składowe, nazewnictwo, zmiany, porównanie stroju Podhala – Orawy – Spisza.			
Prezentacja przyniesionych strojów (nazewnictwo). Malowanie farbami poszczególnych części stroju – gazetka.	Strój roboczy i odświętny, zimowy i letni – prezentacja ubrań i fotografii. Wykonanie góralskiej pary – kukiełki.	Porównanie stroju Podhala, Spisza, Orawy – podobieństwa i różnice. Wykonanie rysunków parzenic i gorsetów.	
Gazetka szkolna lub „izba regionalna”, wystawa czasowa.			
20. „... góralsko muzyka, cały świat obyndzies, ni ma takij ni ka”			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Oglądanie występu góralskiego zespołu „Podhalanie”, „Świarni”. 2. Nauka wybranych przyśpiewek dziecięcych, prezentacja wybranych instrumentów. 3. Nauka śpiewu i tańca, gry na instrumentach w zespole folklorystycznym. 			
21. Na szkle malowane			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w ścieżce edukacyjnej „Mistrz i uczeń”, skansen w Zubrzycy Górnej. Wystawa malarstwa na szkle St. Wyrtała. 2. Oglądanie wystawy malarstwa i rzeźby rodzimych artystów - MOK Nowy Targ. 3. Konkurs plastyczny: „Tischner – kapłan, góral, filozof”. 4. Spotkanie z miejscowymi rzeźbiarzami: <ul style="list-style-type: none"> • Józef Szczęch – Krauszów; • Stanisław Komperda – Ludźmierz; 5. Zwiedzanie na bieżąco wystaw organizowanych w Ludźmierzu, Nowym Targu, Zakopanem. 			

22. Domy wczoraj i dziś		
Fotografie starych i współczesnych domów Krauszowa. Wykonanie obrazu swego domu dowolną techniką plastyczną.	Elementy zdobnicze w starym i nowym budownictwie – szkic ołówkiem.	Najstarszy dom – historia, właściciele (opis) np. dworek Tetmajerów w Ludźmierzu.
1. Wycieczka do Chochołowa – charakterystyczna zabudowa, budulec, zdobnictwo. 2. Skansen w Zubrzycy Górnej.		
23. Sztuka użytkowa		
Z wizytą u Garncarza – Rabka, Wygietzów.	U hafciarki – wycieczka do zakładu w Nowym Targu.	Wyrób kierpiec i opasków góralskich – w domu ludowego rzemieślnika.
24. Dożynki – święto plonów		
Udział w parafialnym święcie, oglądanie ekspozycji wieńców dożynkowych.		
25. Jesienne i wiosenne święto bacowskie		
26. Zaduszki – odwiedzenie i zadbanie o groby nieznanymi żołnierzy		
Odwiedzenie cmentarza na Pęksowym Brzysku w Zakopanem.		
27. Święto Niepodległości 11 IX		
Poznanie wybranych pieśni legionowych. Postać Józefa Piłsudskiego. Mundur i symbolika legionistów.	Poznanie pieśni legionowych. Zebranie ilustracji, wycinków z gazet na temat ówczesnych wydarzeń.	Przygotowanie przedstawienia ukazującego fragment historii związany z 11 Listopada.
1. Wykonanie szkolnej gazetki lub albumu. 2. Udział we Mszy św. za Ojczyznę i w wieczornicy w Domu Podhalan.		
28. Andrzejkowy wieczór		
Przygotowanie dekoracji na zabawę andrzejkową.	Przygotowanie programu artystycznego.	Przygotowanie i przeprowadzenie andrzejkowych wróżb.
29. Adwent – udział w roratach		
1. Wykonanie lampionów. 2. Wykonanie tradycyjnych góralskich ozdób choinkowych.		

30. Zwyczaje i obrzędy związane z Bożym Narodzeniem	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie i wystawienie jasełek. 2. Udział w grupach kolędniczych. 3. Konkurs szopek w Rogoźniku. 4. Udział w Parafialnym Konkursie Kolęd i Pastorałek. 	
31. Zapustne zwyczaje	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kulig. 2. Kumoterki – Ludźmierz. 	
32. Wiosna tuż, tuż ...	
Wykonanie Marzanny.	Przygotowanie inscenizacji dla klas młodszych.
Wiosenny konkurs przysłów, przyśpiewek, zagadek, wiedzy o swojej miejscowości i regionie.	
33. Zwyczaje i obrzędy Wielkiej Nocy	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Parafialny Konkurs Palm. 2. Szkolny konkurs wielkanocnych koszyczków. 3. Inscenizacje związane z Wielkim Postem i Wielkanocą. 	
34. Konstytucja 3 Maja	
Wykonanie ilustracji.	Przygotowanie inscenizacji ukazującej wydarzenia XVIII w. Najważniejsze ustawy Konstytucji 3 Maja.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Krauszowie został przyjęty na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 27.09.2023 r. po uprzednim zaopiniowaniu przez Radę Rodziców.